

Štrikova
edicija

**TVOJA
PRIČA**

Odisejina
edicija

**PROZNA
PUTOVANJA**

The logo for Strik features a stylized, handwritten-style word 'strik' in black, with a small blue horizontal line underneath the 'i'.

www.strik.rs

The logo for Odiseja features the word 'ODISEJA' in a bold, sans-serif font, with a small blue square to the left of the 'D'. Below the word is a stylized, handwritten-style signature.

www.odiseja.co.rs

NASLOV ORIGINALA

Nancy Springer

THE ENOLA HOLMES MYSTERIES 3#

Enola Holmes and the Case of the Bizarre Bouquets

UREDNIKA

Ljubica Pupezin

IZVRŠNA UREDNIKA

Aleksandra Aksentijević

Copyright © 2008 by Nancy Springer

Translation rights arranged by the
Jean V. Naggar Literary Agency Inc., and Plima d.o.o.

Copyright © 2025, Štrik, za srpski jezik
Copyright © 2025, Odiseja, za srpski jezik

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne sme se
umnožavati ni u kom obliku bez prethodne dozvole izdavača
ili vlasnika izdavačkih prava.

NENSI SPRINGER

ENOLA HOLMS

SLUČAJ ZLOKOBNIH BUKETA

PREVELA S ENGLESKOG
Sandra Bakić Topalović

Beograd, 2025

Mojoj majci.

N. S.

MART 1889

DUŠEVNI BOLESNICI nemaju zdrav razum, mislila je glavna sestra, ali upravo to i remeti sposobnosti – nedostatak zdravog razuma, zar ne? Na primer, ovaj novi štićenik: da ima zdravog razuma, po ovako sunčanom danu radio bi vežbe sa ostalima u dvorištu, na čistom vazduhu, prvog lepog dana proleća; sledio bi uputstva („Uspravi se! Diši duboko! Pogledaj gore i osmatraj veličanstvenost nebeskog svoda! Napred, marš! Leva, dva-tri-četir’!”) i tako pomogao sebi, ali umesto toga...

„Pustite me napolje!”, zahteva on, verovatno već stoti put. „Ja sam *Englez*! Ovakvo ophođenje prema britanskom državljaninu je nedopustivo!” Premda mu je glas ljutit, ne psuje, to mu mora priznati; čak i u najgorem stanju, kad se sukobljavao s čuvarima, kad je udario direktora u oko, posle čega mu je ostala masnica – čak ni tad nije psovao. A ne psuje ni sad, samo se žestoko žali: „Pustite me napolje! Zahtevam

svoja prava, kao verni podanik kraljice! Pustite me iz ovog prokletog mrtvačkog sanduka, rekao sam!”

„To nije mrtvački sanduk, gospodine Kipersolt.” Sedeći na drvenoj stolici, čiju neudobnost ublažava jedino njena sopstvena punoća, glavna sestra štrika čarapu s rukama na krilu i govori monotonim ali umirujućim glasom: „Vrh i dno možda podsećaju na mrtvački sanduk, ali vrlo dobro znate da na njemu ne bi bilo proreza duž svake strane kako biste mogli da dišete, a vidim da nemate nikakvih poteškoća...”

„Nemam nikakvih poteškoća?” Iznenada, muškarac koji leži u kutiji za obuzdavanje počinje da se smeje. Na taj zvuk glavna sestra ispusti petlju, namršti se i odloži štrikeraj sa strane, pa posegnu za hartijom i olovkom.

„Nikakvih *poteškoća* u ovoj đavolskoj napravi?”, zavapi muškarac usred neprirodno piskavih provala smeha.

„Ne čini se da ste fizički ugroženi”, odgovara glavna sestra mirno i dostojanstveno, „ležite na čistoj slamarici i možete da promenite položaj, pomerate ruke. Jasje su svakako bolje od ludačke košulje.”

„Jasje! Ovo se tako zove?” Muškarac se i dalje smeje, bez razloga. Glavna sestra ga pomno posmatra,

zna da mora biti pažljiva s njim; neočekivano je brz za tako zdepastog čoveka, snalažljiv takođe. Umalo je stigao do ograde.

U novootvorenom kartonu gospodina Kipersolta zapisuje datum i vreme, a onda: *Pacijent se smeje u očiglednoj histeriji*. U ranijim zabeleškama stoji da je gospodin Kipersolt uporno odbijao da obuče svoju sivu vunenu uniformu kad je njegova odeća odneta na čuvanje; da je odbijao hranu; da mu je urin svetao i bistar, da redovno prazni creva i po prirodi je uredan; da nije uočena deformacija glave, trupa ili udova; da poseduje određenu vrstu inteligencije i koristi maramicu.

„Jasle, okovi koji me lišavaju slobode?” Njegov uznemirujući smeh se stišava. On je čovek srednjih godina koji ne izgleda loše, vojnički tip, gladi brkove prstima kao da ga to smiruje, ili mu pomaže da razmišlja. „Kad ćete me pustiti napolje?”

„Kad vas doktor pregleda.” Kad mu da hloral hidrat, sigurna je glavna sestra. Budući da je i sam zavisnik od laudanuma i sličnih supstanci, doktor duševne bolnice ne muči se preterano oko pacijenata, ne računajući to što im daje lekove.

„Doktor? *Ja* sam doktor!” Nedavno primljeni duševni bolesnik ponovo zaurla od smeha.

Glavna sestra zapisuje: *Istrajava u grandioznim za-
bludama*. Odlaze karton i uzima štrikeraj. Štrikanje
pete na čarapi ume da bude izuzetno teško, ali tako
je to kad si udata za direktora duševne bolnice: uvek
radiš sedam stvari istovremeno, nemaš ni trenutka
mira da daneš dušom, prošetaš ili prelistaš dnev-
ne novine. Bolničarke zahtevaju jednaku kontrolu
kao i pacijenti; uticaj Florens Najtingejl nije se pro-
širio dovde, a ispomoć je u najboljem slučaju nepi-
smena, a često i u kandžama nekog poroka, uglav-
nom alkohola.

Glavna sestra uzdahne. Dok pokušava da popravi
petlju koju je ispustila, ne uspeva da zauzda blagu oš-
trinu koja joj se ušunjala u glas: „Doktor? To nije isti-
na, gospodine Kipersolt. U vašoj prijemnoj doku-
mentaciji jasno stoji da ste vlasnik prodavnice.”

„Ne zovem se Kipersolt! Nisam osoba kojom me
smatrate! Zašto niko na ovom paklenom mestu ne
razume da sam ovde zbog nekakvog apsurdnog ne-
sporazuma?”

Glavna sestra oseća da je muškarac posmatra iz
kutije nalik na mrtvački sanduk, pa se nasmeši, do-
duše umorno. „Gospodine Kipersolt, moje tridese-
togodišnje iskustvo pokazuje da pacijenti veoma
često smatraju da je došlo do greške, ali to nikad

nije slučaj.” Kako bi mogao biti, nakon što je onoliko novca prešlo iz ruke u ruku? „Uzmimo za primer gospodu kao što ste vi. Mnogo njih stiže ovde tvrdeći da su Napoleon – to je najčešći slučaj, ali imali smo i princa Alberta, sera Voltera Drejka i Vilijama Šekspira...”

„Ja govorim *istinu!*”

„... i neki od tih jadnih, rastrojenih umova na kraju budu izlečeni”, nastavlja glavna sestra ne obazirući se na prekidanje, „ali neki ipak ostanu ovde. Da li to želite, gospodine Kipersolt? Da ostanete ovde do kraja života?”

„Nisam Kipersolt! Ja sam Votson!” Čak i kroz proreze na kutiji može da vidi kako su mu se brkovi nakostrešili.

Odgovora mu ljubazno ga zadirkujući: „Imamo Šerloka Holmsa u drugom krilu. Pitam se da li bi želeo da jemči za vas.”

„Vi ste ludi! Kažem vam, ja *jesam* Džon Votson, lekar i pisac! Treba samo da pozovete telefonom Skotland jard...”

Telefonom? Kao da je iko ovoliko severno od Londona ikad video ili koristio tako modernu skalameriju? Samo pozovite Skotland jard? Opet grandiozne zablude.

„... i tražite inspektora Lestrada. On će potvrditi moj identitet...”

„Besmislice”, mrmlja glavna sestra. „Besmislice.” On stvarno misli da će se direktor raspitati, vratiti onoliki novac i pustiti ga na slobodu? Čovek je besneo. „Smirite se. Pssst.” Kao da pokušava da umiri dete, šapuće mu, zabrinuta; tolika strast može dovesti do upale mozga, ako se uskoro ne smiri. Prošla su dva dana, a gospodin Kipersolt i dalje trabunja, jednako iracionalno kao i kad su ga doveli. Tužan slučaj, zaista. Glavna sestra je imala posla s mnogo duševnih bolesnika, ali ovog joj je posebno žao jer joj se čini da bi u njemu bilo toliko dobra, samo da je pri zdravoj pameti.